

اینکوترمز ۲۰۲۰

اینکوترمز ۲۰۲۰ چگونگی تقسیم تعهدات، هزینه‌ها و خطرات فرایند بین فروشنده و خریدار را به شکل استاندارد روشن می‌نماید.

در واقع قواعد اینکوترمز یک سری راه حل از قبل اندیشیده شده، برای سامان دادن و استاندارد نمودن رابطه بین فروشنده و خریدار می‌باشد.

قاعده EXW چیست؟

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ قاعده EXW به معنای تحویل در محل تعیین شده از جمله انبار، کارخانه، دفتر و هر محل دیگری که در قرارداد مشخص شده است، می‌باشد. قابل ذکر است این محل نباید الزاماً محل خود فروشنده باشد و طبق قرارداد می‌تواند محل دیگری نیز باشد. در این قاعده فروشنده موظف است کالا را در زمان تعیین شده طبق قرارداد به خریدار، نماینده خریدار یا حمل‌کننده معرفی شده از جانب وی (خریدار) تحویل دهد. فروشنده در واقع کالا را در محل تعیین شده، آماده بارگیری (کف انبار یا محل) در اختیار خریدار قرار می‌دهد. در این قاعده فروشنده تعهدی بابت انجام تشریفات گمرکی صادرات و اخذ مجوزهای صدور ندارد، اما در صورت درخواست خریدار، فروشنده موظف است به ریسک و هزینه خریدار، در اخذ مجوزهای صدور و انجام تشریفات گمرکی صدور به وی کمک نماید. باید در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ دقت نمود ترجمه "تحویل درب کارخانه" برای این قاعده ترجمه کاملی نیست و بهتر است به "تحویل در محل تعیین شده بدون ترخیص صادراتی" ترجمه شود.

قاعده FCA چیست؟

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ قاعده "FCA تحویل کالا در محل مقرر به حمل‌کننده" بدین معناست که فروشنده تحویل کالا را هنگامی به انجام می‌رساند که آنرا پس از ترخیص برای صدور در محل مقرر در اختیار حمل‌کننده تعیین شده از سوی خریدار قرار دهد. در این قاعده از جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ باید دقت نمود محل انتقال خطر به صورت دقیق تعیین شود، چرا که خطر از آن نقطه به بعد با خریدار است. محل جغرافیایی این قاعده می‌تواند درون محل فروشنده و یا محل دیگری از جمله فرودگاه، بندر، یا ترمینال خروجی درون کشور فروشنده یا در مرز باشد. در صورتی که محل تعیین شده محل فروشنده باشد، کالا باید روی وسیله تحویل گیرنده (معرفی شده از سوی خریدار) بارگیری شود، اما در صورتی که محل دیگری مورد توافق باشد، (بعنوان مثال فرودگاه) فروشنده کالا را روی وسیله رساننده به محل مورد نظر، آماده تخلیه یا ترانسشیپ، در اختیار خریدار یا حمل‌کننده قرار می‌دهد و تخلیه، ترانسشیپ و بارگیری روی وسیله حمل بین المللی بر عهده خریدار خواهد بود. در هر صورت ترخیص صادراتی در این قاعده بر عهده فروشنده است. در این قاعده بهتر است خریدار نوع حمل و مقصد و مسیر حمل را به فروشنده اطلاع دهد تا فروشنده بتواند بسته بندی مناسب را تدارک ببیند. باید دقت نمود ترجمه های "حمل رایگان" یا "حمل آزاد" یا "حمل مجانی" صحیح نمی باشند. عبارت FREE در تمام قواعد F جدول

اینکوترمز ۲۰۲۰ به معنای "تحويل" می باشد نه رایگان یا عبارتهای مشابه دیگر. همچنین منظور از CARRIER در این قاعده نیز هر شخصی است که توسط خریدار معرفی می شود و الزاماً یک شرکت "حمل کننده" نیست .

قاعده CPT چیست؟

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ اصطلاح "FCA پرداخت کرایه حمل کالا تا..." بدین معناست که فروشنده کالا را به حمل کننده ای که خود تعیین کرده است تحويل می دهد، اما به علاوه باید هزینه های لازم جهت حمل کالا تا مقصد مقرر را نیز بپردازد. بنابراین فروشنده هزینه های متعارف تا مقصد تعیین شده را پرداخت می نماید، اما ریسک و خطرات مربوطه را از محل تحويل کالا در مبدا حمل، به خریدار منتقل می کند. به بیان دیگر، خریدار مسئولیت کلیه خطرهای متوجه کالا و هرگونه هزینه های دیگر آن (هزینه های غیرمتعارف) پس از تحويل (در مبدا) را تقبل می کند. در این قاعده از جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ دو نقطه بحرانی وجود دارد، یکی نقطه انتقال خطر و دوم نقطه انتقال هزینه از فروشنده به خریدار. نکته مهم اینکه اگر از حمل کنندگان متعددی برای حمل کالا به مقصد مقرر استفاده شود، مسئولیت خطرهای متوجه کالا هنگامی منتقل می گردد که کالا به نخستین حمل کننده تحويل داده شود. البته در صورتی که طرفین در قرارداد توافق نمایند، می توان محل انتقال خطر را به محلی بعد از تحويل به اولین متصدی حمل تغییر داد. این موضوع باید صریحاً در قرارداد گنجانده شود. از این قاعده جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ می توان برای هر روش حمل و نقل از جمله حمل و نقل مرکب استفاده نمود.

قاعده CIP چیست؟

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ اصطلاح "CIP پرداخت کرایه حمل و بیمه کالا تا..." بدین معناست که فروشنده کالا را به حمل کننده ای که خود تعیین کرده است تحويل می دهد، اما باید هزینه لازم جهت حمل و بیمه کالا تا مقصد مقرر را نیز بپردازد. باید دقت نمود خریدار مسئولیت کلیه خطرهای متوجه کالا و هرگونه هزینه های اضافی آن پس از تحويل را تقبل می کند. البته در قاعده CIP فروشنده همچنین باید خطر از میان رفتن یا آسیب دیدن کالا در جریان حمل و نقل را تحت پوشش بیمه قرار دهد، اما در صورت بروز خسارت، مسئولیت پیگیری موضوع با خریدار است. یکی از تغییرات جدول اینکوترمز در نسخه ۲۰۲۰ این است که فروشنده در این قاعده موظف به اکتیاع بیمه نامه کلوز A (بهترین کلوز بیمه) می باشد، در صورتی که در نسخه اینکوترمز ۲۰۱۰ ارائه بیمه نامه با کلوز C کفایت می نمود. ضمناً ارزش بیمه نامه باید با ارزش معامله یکسان باشد و بیمه نامه باید دست کم ۱۱۰ درصد ارزش کل محموله را پوشش دهد. در این قاعده از جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ نیز دو نقطه بحرانی وجود دارد که باید به صورت شفاف و واضح هر دو نقطه مشخص شوند. از این قاعده می توان برای تمام روشهای حمل و نقل از جمله حمل و نقل مرکب استفاده نمود .

قاعده DPU چیست؟

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ قاعده DPU در سال ۲۰۲۰ مطرح شده و برای همه روشهای حمل قابلیت کاربرد دارد. "تحويل در محل مقرر بعد از تخلیه" به معنی این است که فروشنده کالا را از وسیله رساننده به محل مورد توافق در نقطه معین در مقصد تخلیه نموده و در محل مورد نظر در اختیار خریدار قرار می دهد. فروشنده در واقع

تمام هزینه و ریسک کالا تا رساندن آن به محل مشخص شده (در مقصد) و تخلیه کالا در نقطه معین در پایانه را برعهده می‌گیرد. در قاعده DPU از جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ فروشنده کالا را از گمرک کشور خود ترخیص صادراتی می‌نماید و تمام ریسک و هزینه صادرات را متقبل می‌شود، اما هیچگونه تعهدی بابت ترخیص وارداتی، پرداخت حقوق ورودی و دیگر هزینه‌های گمرکی کشور خریدار ندارد. فروشنده باید تمام هزینه‌ها و امور مربوطه تا رساندن کالا به مقصد نهایی را پرداخت نماید و ریسک کلیه مسایل (حتی پیش‌بینی نشده) تا مقصد با فروشنده می‌باشد.

قاعده DAP چیست؟

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ قاعده "DAP تحویل در محل مقرر" برای همه روشهای حمل قابل استفاده است. در این قاعده فروشنده زمانی که کالا روی وسیله حمل آورنده به مقصد توافق شده، آماده تخلیه (تخلیه نشده) در اختیار خریدار قرار می‌دهد، در واقع تحویل را به انجام رسانده است. فروشنده تمام خطرات مربوط به کالا تا رساندن آن به محل مورد توافق (قبل از تخلیه کالا) را برعهده دارد. به طرفها توصیه می‌شود محل مورد توافق را تا حد امکان به صورت دقیق و نقطه موردنظر در آن محل را مشخص نمایند، چراکه ریسکها و خطرات تا آن محل با فروشنده می‌باشد.

قاعده DDP چیست؟

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ قاعده "DDP تحویل کالا در محل مقرر در مقصد با ترخیص و با پرداخت حقوق و عوارض ورودی" بدین معناست که فروشنده کالا را پس از ترخیص برای ورود و به صورتی که از وسیله نقلیه آورنده کالا تخلیه نشده است، در محل مقرر در مقصد به خریدار تحویل می‌دهد. از این قاعده می‌توان برای هر روش حمل و نقل از جمله حمل و نقل مرکب استفاده نمود. به طرفهای معامله توصیه می‌شود محل مورد توافق و نقطه موردنظر در آن محل را با دقت کامل تعیین نمایند چرا که هزینه‌ها و ریسکها تا آن محل برعهده فروشنده است.

دسته دوم: قواعد اینکوترمز ویژه حمل دریایی

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ این دسته دربرگیرنده چهار قاعده است که هر کدام در زیر مورد بررسی و تحلیل قرار می‌گیرد.

قاعده FAS چیست؟

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ قاعده "FAS تحویل کالا در کنار کشتی یا شناور (روی اسکله یا بارانداز)" بدین معناست که فروشنده تحویل کالا را هنگامی به انجام می‌رساند که کالا در بندر بارگیری تعیین شده در کنار کشتی یا شناور قرار گیرد. این قاعده مخصوص حمل دریایی می‌باشد و از ابتدا یعنی در نسخه سال ۱۹۳۶ در اینکوترمز مطرح بوده است. توصیه می‌شود نقطه بارگیری را تا حد امکان به صورت دقیق تعیین نمود و حتی در بندری که چند پایانه دارند، بهتر است پایانه مربوطه مشخص شود. وقتی حمل کانتینری است عموماً فروشنده کانتینر را در محوطه کانتینری تحویل شرکت حمل (و در واقع خریدار) می‌دهد و نه در کنار کشتی. در چنین مواردی بهتر است از FCA استفاده نمود و نه FAS.

قاعده FOB چیست؟

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ قاعده "FOB تحویل کالا روی کشتی یا شناور" بدین معناست که فروشنده تحویل کالا را هنگامی به انجام می‌رساند که کالا را در بندر بارگیری (مبدأ) تعیین شده بر کشتی بارگیری می‌نماید. به عبارتی خریدار از این لحظه به بعد باید مسئولیت کلیه مخارج کالا و خطرهای از میان رفتن کالا یا آسیب دیدن آنرا تقبل کند. در این قاعده فروشنده کالا را تا بندر مرزی کشور خود حمل و ترخیص صادراتی می‌نماید. کالا را بارگیری و بعد از اتمام بارگیری تحویل می‌دهد. این قاعده از جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ مخصوص حمل دریایی می‌باشد و از ابتدا یعنی در نسخه سال ۱۹۳۶ در اینکوترمز مطرح شده بود. باید دقت نمود ترجمه "تحویل روی عرشه" برای این قاعده صحیح نیست. در نسخه ۲۰۰۰ بعد از عبور کالا از ریل یا نرده کشتی تعهدات فروشنده پایان یافته و ریسک به خریدار منتقل می‌شد اما در نسخه ۲۰۱۰ عبارت ریل یا نرده از توضیح این قاعده حذف شده است و در سال ۲۰۲۰ نیز به همان صورت است.

قاعده CFR چیست؟

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ قاعده "CFR قیمت کالا {هزینه‌ها} و کرایه تا بندر مقصد" بدین معناست که فروشنده تحویل کالا را هنگامی به انجام می‌رساند که کالا در بندر مبدأ در شناور بارگیری نموده و هزینه های متعارف رساندن کالا به بندر مقصد را پرداخت می‌نماید. این قاعده از جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ مخصوص حمل دریایی بوده و از نسخه سال ۱۹۳۶ تحت عنوان C&F در اینکوترمز مطرح بوده است. این قاعده در نسخه سال ۲۰۰۰ به CFR تغییر نام داد ولی همچنان بعضی تجار و کارشناسان از واژه C&F استفاده می‌نمایند که بهتر است انجام نشود. گاهی اوقات نیز بعضی تجار، از جمله در کشورهای شرقی از عبارت CNF برای اشاره به این

قاعده استفاده می نمایند که باید از آن اجتناب شود. بهتر است در این قاعده نام هر دو بندر (مبدأ و مقصد) مشخص شود .

قاعده CIF چیست؟

در جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ قاعده " CIF هزینه، بیمه و کرایه تا بندر مقصد " بدین معناست که فروشنده کالا را بعد از بارگیری در کشتی یا شناور به شرکت حمل تحویل می دهد. البته فروشنده موظف است کرایه، حق بیمه و دیگر هزینه های متعارف تا بندر مقصد را نیز پرداخت نماید. باید دقت نمود فروشنده صرفاً موظف به پرداخت هزینه های مذکور است و تعهدی بابت ریسک و خطرات اجرای این مراحل بعد از بارگیری در بندر مبدأ ندارد. این قاعده از جدول اینکوترمز ۲۰۲۰ نیز ویژه حمل دریایی می باشد و از ابتدا یعنی سال ۱۹۳۶ در اینکوترمز مطرح بوده است. بنابراین تعهدات فروشنده در این قاعده همانند CFR می باشد، با این تفاوت که انعقاد قرارداد بیمه با شرکت بیمه و پرداخت حق بیمه را نیز برعهده می گیرد .

چند نکته در مورد این قاعده و مبحث بیمه باید مورد دقت قرار گیرد. نکته اول اینکه فروشنده موظف به تهیه کمترین پوشش بیمه ای (کلوز C) بوده و خریدار در صورت تمایل و با توجه به نوع کالا و حمل و نقل باید بیمه های تکمیلی را خریداری نموده یا به صورت صریح با فروشنده توافق نماید که پوششهای بهتر کلوز B و A را فراهم نماید.

نکته دوم اینکه هر چند فروشنده، بیمه نامه را تهیه و قرارداد آن را منعقد می نماید و مسئولیت بیمه نمودن کالا برعهده وی می باشد، لکن تعهدی در قبال آسیب دیدن کالا ندارد و در صورت آسیب دیدن کالا خریدار خود باید از شرکت بیمه ای طلب خسارت نماید.

نکته سوم اینکه قرارداد بیمه باید با یک شرکت دارای شهرت خوب منعقد شده و ذینفع بیمه نامه مذکور باید خریدار یا فرد دیگر دارای منافع قابل بیمه باشد تا وی بتواند در صورت بروز خسارت از شرکت بیمه بابت جبران خسارت پیگیری نماید.

نکته چهارم اینکه بیمه نامه باید دست کم ۱۱۰٪ ارزش کالا را پوشش داده و به ارزش همانند ارزش قرارداد صادر شده باشد. نکته پنجم اینکه دامنه قرارداد و پوشش بیمه باید دست کم از لحظه انتقال خطر (بارگیری کالا در کشتی یا شناور در بندر مبدأ) تا زمان رسیدن کالا به مقصد مورد توافق باشد.